

قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور و قوانین و مقررات مربوط

مشمول بر:

قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور؛

ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور؛

قوانین و مقررات مربوط؛

فهرست تبصره‌های قانون بودجه؛

زیرنویس‌های توضیحی و تنقیحی؛

و ...

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

خرداد ماه ۱۳۹۶

ایران، قوانین و احکام

قانون بودجه سال ۱۳۹۶ قوانین و مقررات مربوط مشتمل بر قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور.../ تهیه و تنظیم امور و تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات؛ تدوین و تنقیح: مریم عامری؛ زیر نظر: مهدی مهدی‌زاده، سیدرحمان سلامت. تهران: ریاست جمهوری، معاونت حقوقی؛ معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات؛ اداره چاپ و انتشار؛ ۱۳۹۶.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

۱- بودجه - قوانین و مقررات - ایران ۲- بودجه برنامه‌ای - قوانین و مقررات - ایران

ایران، ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات. اداره چاپ و انتشار

۱۳۹۶ KHM ۳۵۲۸/۱۱۲۸ ۳۴۳/۵۵۰۳۴ شماره کتابشناسی ملی (کتابخانه ملی ایران): ۴۶۸۴۸۷۲

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران- خیابان ولی‌عصر (عج) - قبل از چهارراه جمهوری اسلامی شماره ۱۱۵۸

کد پستی: ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ | تلفن: ۰۸-۶۶۴۹۲۷۰۸ - ۹۸۲۱ + دورنگار: ۰۷-۶۶۴۹۲۷۰۷ - ۹۸۲۱ +

پیامک: ۶۰۰۶۶۰۵

پست الکترونیک: ttgh@govir.ir

نام کتاب: قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور و قوانین و مقررات مربوط

تهیه و تنظیم: امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

چاپ اول: اردیبهشت ماه ۱۳۹۶

چاپ دوم: فرورداد ماه ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵/۰۰۰ (ریال)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۰۲-۴

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای معاونت تدوین، تنقیح و انتشار
قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

قال امیرالمومنین علی(ع): ادْفُوا اَقْلَامَكُمْ وَ قَارِبُوا بَيْنَ سَطُورِكُمْ وَ احْذَرُوا عَنِّي فُضُولَكُمْ وَ اقْصِدُوا قَصْدَ الْمَعَانِي وَ اَيَاكُمْ وَ الْاَكْثَارَ فَاِنَّ اَمْوَالَ الْمُسْلِمِينَ لَا تَحْتَمِلُ الْاَضْرَارَ

نوک قلم‌های خود را تیز بتراشید و خطوط را نزدیک به هم بنویسید، عبارتهای اضافی را حذف و اصل سخن را مورد توجه قرار دهید، پرهیزید از زیاده‌روی و مصرف بیش از حد که اموال مسلمانان تحمل ضرر و زیان ندارد.

انتخاب قلم، چینش، آماده‌سازی و... کتاب حاضر در راستای اجرا و پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی و با هدف استفاده و صرفه جویی حداکثری از کاغذ و سایر اقلام مصرفی به‌کاررفته انجام شده، این اقدام موجب صرفه‌جویی بیست و پنج درصدی کاغذ و... گردیده است؛ امید داریم چنانچه احتمالاً از سهولت استفاده از مجموعه کاسته شده، خوانندگان عزیز با اغماض بدان بنگرند.

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

همکاران

تدوین و تنقیح : مریم عامری

آماده‌سازی : آریتا فورشیدی

لیتوگرافی و چاپ : علی ابراهیمی دهشیری – مسین تامیک – مرتضی علی‌یاری

زیر نظر : مهدی مهدی‌زاده – سید رحمان سلامت

علايم اختصارى

- آ.ق.ت.د.ع.:** آيين نامه اصلاحى قانون تشكيل دادگاههاى عمومى و انقلاب مصوب ۱۳۸۱
- م.ت.ا.ق.م.:** معاونت تدوين، تنقيح و انتشار قوانين و مقررات معاونت حقوقى رياست جمهورى
- ا.ج.ر.:** معاونت حقوقى رياست جمهورى
- ا.ح.ق.:** اداره كل حقوقى قوه قضائيه
- ق.آ.د.ك.:** ۱۲۹۱: قانون آيين دادرسى كيفرى مصوب ۱۳۹۱*
- ق.آ.د.ك.:** ۱۳۷۸: قانون آيين دادرسى دادگاههاى عمومى و انقلاب (در امور كيفرى) مصوب ۱۳۷۸
- ق.آ.د.ك.:** ۱۳۹۲: قانون آيين دادرسى كيفرى مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴
- ق.آ.د.م.:** ۱۳۱۸: قانون آيين دادرسى مدنى مصوب ۱۳۱۸
- ق.آ.د.م.:** ۱۳۷۹: قانون آيين دادرسى دادگاههاى عمومى و انقلاب (در امور مدنى) مصوب ۱۳۷۹
- ق.ا.ح.ا.:** قانون اساسى جمهورى اسلامى ايران مصوب ۱۳۵۸ با اصلاحات بعدى
- ق.ا.ا.م.:** قانون اجراى احكام مدنى مصوب ۱۳۵۶
- ق.ا.ب.ق.د.:** قانون اصلاح پاره‌اى از قوانين دادگستري مصوب ۱۳۵۶
- ق.ا.ح.:** قانون امور حسبى مصوب ۱۳۱۹
- ق.ت.:** قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱
- ق.ت.ا.:** قانون تجارت الكترونيك مصوب ۱۳۸۲
- ق.ت.د.ع.:** لايحه قانونى تشكيل دادگاههاى عمومى مصوب ۱۳۵۸
- ق.ت.د.ع.ا.:** قانون تشكيل دادگاههاى عمومى و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.ج.ر.:** قانون جرايم رايانه‌اى مصوب ۱۳۸۸
- ق.ح.خ.:** ۱۳۵۳: قانون حمايت خانواده مصوب ۱۳۵۳
- ق.ح.خ.:** ۱۳۹۱: قانون حمايت خانواده مصوب ۱۳۹۱
- ق.ش.ح.ا.:** ۱۳۹۴: قانون شوراهاى حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴
- ق.م.:** قانون مدنى مصوب ۱۳۰۷ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.م.ا.:** ۱۳۷۰: قانون مجازات اسلامى مصوب ۱۳۷۰ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.م.ا.:** ۱۳۷۵: قانون مجازات اسلامى (تعزيرات و مجازاتهاى بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵ (و قانون جرايم رايانه‌اى ۱۳۸۸) با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.م.ا.:** ۱۳۹۲: قانون مجازات اسلامى مصوب ۱۳۹۲/۲/۱
- ق.م.ج.ن.م.:** قانون مجازات جرايم نيروهاى مسلح مصوب ۱۳۸۲
- ق.م.ع.:** قانون مجازات عمومى مصوب ۱۳۰۴
- ق.م.م.م.:** قانون مبارزه با موادمخدر مصوب ۱۳۶۷ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.ن.م.ا.م.:** ۱۳۷۷: قانون نحوه اجراى محكوميتهاى مالى مصوب ۱۳۷۷
- ق.ن.م.ا.م.:** ۱۳۹۳: قانون نحوه اجراى محكوميتهاى مالى مصوب ۱۳۹۳*
- ل.ا.ق.ت.:** لايحه قانونى اصلاح قسمتى از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷
- ل.ق.ا.ك.و.د.:** لايحه قانونى استقلال كانون وكلاى دادگستري مصوب ۱۳۳۳

* تاريخ تصويب اين قانون در برخى از متون ۱۳۹۰ درج شده است، ولى حسب بررسى صورت گرفته ۱۲۹۱/۵/۳۱ صحيح مى‌باشد

** اين قانون در سال ۱۳۹۴ از سوى مجمع تشخيص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخيص داده شد.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُهُ

پیشگفتار

برنامه‌ریزی از ضروریات غیرقابل تردید برای توسعه و پیشرفت معنوی و مادی کشور است. این برنامه‌ریزی در دوره‌های زمانی بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت ناظر بر جوانب گوناگون فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و ... صورت می‌پذیرد. سابقه برنامه‌ریزی در کشور به شکل حاضر به چند دهه قبل و در قالب برنامه‌های هفت ساله، پنج ساله و سالانه برمی‌گردد که پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز به شکل تهیه سند چشم‌انداز بیست‌ساله، برنامه‌های پنج‌ساله و سالانه ادامه یافته است.

بودجه سالانه کل کشور فعالیت دستگاه‌های مختلف را در طول یک سال از حیث محل‌های درآمد و مصرف مشخص می‌کند. بر اساس اصل پنجاه و دوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهیه بودجه سالانه کشور بر عهده دولت می‌باشد که به شکل لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌گردد و قوه مقننه نیز به رسیدگی و تصویب آن مبادرت می‌نماید.

با توجه به تصویب قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری در راستای انجام وظایف خود، به انتشار اثر حاضر مبادرت نموده است.^(۱)

در مجموعه حاضر، قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور و ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور مصوب ۱۳۹۶/۱/۲۰ درج شده است. ضمناً از آنجا که در قانون بودجه به قوانین و مقررات متعددی اشاره و استناد گردیده، به منظور دسترسی سریع و آسان مخاطبان به قوانین و مقررات مذکور، موارد یاد شده در زیرنویس بندها، جزءها و تبصره‌های مربوط ذکر شده

۱ - برای ملاحظه این قانون و سایر قوانین و مقررات مرتبط به سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران که علاوه بر سایت اینترنتی دولت برای دستگاه‌های اجرایی، از طریق نشانی ذیل قابل دسترسی رایگان برای عموم مردم و علاقمندان می‌باشد مراجعه شود: www.dotic.ir

است. همچنین از آنجا که امکان درج تمامی ضمایم و جداول قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور در این کتاب میسر نمی‌باشد، صرفاً موارد مشتمل بر احکام قانونی یا دارای کاربرد عمومی، استخراج و درج شده است؛ مخاطبان محترم جهت دسترسی به تمامی ضمایم و جداول قانون بودجه می‌توانند از طریق سازمان برنامه و بودجه کشور اقدام نمایند.

برای اینکه وظیفه روشنگری در تهیه این مجموعه و مجموعه‌های دیگر تا حد توان به‌صورت کامل اجرا گردد، در مواردی که بیان نظر تنقیحی یا توضیحی ضرورت داشته، نظر مذکور با درج نشان معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات (☞) در پاورقی آمده است. امید است مسؤولان و کارگزاران نظام، صاحب‌نظران و عموم مردم ضمن بهره‌برداری از مجموعه حاضر، با ارایه نظرات، راهنمایی‌ها و پیشنهادهای خویش، این معاونت را در هر چه پربارتر شدن مجموعه‌های بعدی یاری نمایند.^{۱)}

مجید انصاری

معاون حقوقی رییس‌جمهور

۱ - نظرات، انتقادات و پیشنهادهای خود را به نشانی: تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست جمهوری - کد پستی ۱۳۱۶۸۴۳۳۱۱ - معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری یا پست الکترونیک TTgh@govir.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۶۴۴۵۵۵۷۵ - ۰۲۱ و تلفن ۶۴۴۵۵۵۱۱ - ۰۲۱ نیز آماده دریافت و استماع نظرات علاقمندان و صاحب‌نظران می‌باشد.

فهرست‌ها

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۵	پیشگفتار
۸	فهرست تبصره‌های قانون بودجه
۹	فهرست تاریخی قوانین و مقررات (مندرج در زیرنویس‌ها)
۱۱	قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۴
۸۸	از ضمایم قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور
۹۵	جدول شماره ۱۶- تعرفه‌های درآمدهای موضوع جدول شماره (۵)
۱۱۵	ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور مصوب ۱۳۹۶/۱/۲۰

فهرست تبصره‌های قانون بودجه

صفحه	تبصره
۵۶	تبصره ۱۲
۵۹	تبصره ۱۳
۶۳	تبصره ۱۴
۶۶	تبصره ۱۵
۶۶	تبصره ۱۶
۶۹	تبصره ۱۷
۷۱	تبصره ۱۸
۷۲	تبصره ۱۹
۷۵	تبصره ۲۰
۷۷	تبصره ۲۱
۸۴	تبصره ۲۲
۸۴	تبصره ۲۳

صفحه	تبصره
۱۱	ماده واحده
۱۱	تبصره ۱
۱۵	تبصره ۲
۱۷	تبصره ۳
۱۸	تبصره ۴
۲۱	تبصره ۵
۳۲	تبصره ۶
۴۶	تبصره ۷
۴۹	تبصره ۸
۵۰	تبصره ۹
۵۲	تبصره ۱۰
۵۲	تبصره ۱۱

فهرست تاریخی قوانین و مقررات (مندرج در زیرنویسها)

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
قوانین			
۱	از قانون شهرداریها	۱۳۴۵/۱۱/۲۷	۴۲
۲	از قانون پولی و بانکی با اصلاحات بعدی	۱۳۵۱/۴/۱۸	۶۶
۳	از قانون نظارت بر گسترش شهر تهران	۱۳۵۲/۵/۱۷	۴۳
۴	از قانون تأمین اجتماعی	۱۳۵۴/۴/۳	۴۹
۵	لایحه قانونی نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زاید	۲۷/۶/۱۳۵۸	۱۲۱
۶	از قانون اساسی ج.ا.ا. با اصلاحات بعدی	۱۳۵۸/۹/۱۲	۱۵-۲۴-۴۱
۷	از قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۶۶/۶/۱	۳۱-۱۲۰-۱۲۶
۸	از قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات بعدی	۱۳۶۶/۱۲/۳	۳۲-۴۶
۹	از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)	۱۳۷۵/۳/۲	۷۵
۱۰	از قانون معادن	۱۳۷۷/۳/۲۳	۷۸
۱۱	از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۹/۱/۱۷	۲۵
۱۲	از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت با الحاقات و اصلاحات بعدی	۱۳۸۰/۱۱/۲۷	۲۲-۵۹
۱۳	از قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی	۱۳۸۳/۲/۲۱	۱۲۴
۱۴	از سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۸۴/۳/۱	۱۵
۱۵	از قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)	۱۳۸۴/۸/۱۵	۹۳
۱۶	از قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران	۱۳۸۴/۹/۱	۶۱
۱۷	از قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۸۶/۷/۸	۱۶-۵۶-۱۱۶-۱۲۴
۱۸	از قانون سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۱۳۸۶/۱۱/۲۸	۲۱
۱۹	از قانون مالیات بر ارزش افزوده	۱۳۸۷/۲/۱۷	۳۳-۳۴

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۲۰	از قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور	۱۳۸۷/۲/۳۱	۶۰
۲۱	از قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور	۱۳۸۷/۱۲/۲۶	۲۱
۲۲	از قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱	۱۳۸۸/۱/۲۳	۵۱
۲۳	از قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور	۱۳۸۸/۱۲/۲۴	۴۱
۲۴	از قانون امور گمرکی	۱۳۹۰/۸/۲۲	۴۷
۲۵	از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳	۱۳۹۰/۸/۲۲	۵۴
۲۶	از قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران	۱۳۹۱/۱۰/۲	۷۰
۲۷	از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۳۹۲/۱۱/۲۹	۶۲
۲۸	از قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور	۱۳۹۳/۱۱/۱۲	۶۱
۲۹	از قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	۱۳۹۳/۱۲/۴	۱۳-۱۶-۱۹- ۵۹-۶۴-۶۸- ۷۰-۹۱-۹۳- ۱۱۵-۱۱۹- ۱۲۲-۱۲۵
۳۰	از قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور	۱۳۹۳/۱۲/۲۴	۵۴-۸۲-
۳۱	از قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۳۹۴/۲/۱	۲۱-۲۷-۳۱- ۴۲-۱۲۶
۳۲	از قانون حمایت از صنعت برق کشور	۱۳۹۴/۸/۱۰	۳۳
۳۳	از قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه	۱۳۹۵/۲/۲۰	۵۳
۳۴	از قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	۱۳۹۵/۲/۲۷	۳۰
۳۵	از قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	۳۵-۸۳
۳۶	از قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)	۱۳۹۵/۱۲/۱۴	۱۲-۱۷-۴۴- ۵۲-۵۵-۶۱- ۶۲-۶۳-۷۵- ۷۷-۷۸-۸۰-۸۸
	بخشنامه		
۱	بخشنامه شماره ۹۰۰۰/۲۷۸۹/۱۰۰ رییس قوه قضاییه	۱۳۹۶/۱/۲۸	۱۰۹-۱۰۶